

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-637386-III/10/JJ/DB/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, ..8. kwietnia 2010 r.

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

szanowna Pani Minister

Od dnia 1 stycznia 2010 r., na mocy przepisu art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. nr 237, poz. 1656), pracodawcy mają obowiązek opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracownika, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. i wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 3 ust. 4 i ust. 5 ustawy o emeryturach pomostowych, warunkiem uznania danego pracownika za pracownika wykonującego prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest wykonywanie tych prac po dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zdefiniowanie pojęć: „pracownika pracującego w szczególnych warunkach” i „pracownika pracującego w szczególnym charakterze” w pierwszym rozdziale ustawy, zatytułowanym „Przepisy ogólne” powinno oznaczać, że ilekroć w ustawie pojawiają się te pojęcia, to należy je rozumieć zgodnie z powołanymi definicjami.

Tymczasem, z informacji udzielanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynika, że obowiązki składowe określone w rozdziale 6 ustawy o emeryturach pomostowych dotyczą wszystkich pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, bez względu na wymiar czasu ich pracy. Uzasadnieniem takiej interpretacji ma być - zdaniem ZUS - brak jakichkolwiek zapisów o wymiarze czasu pracy w art. 35 ustawy o emeryturach pomostowych.

Konsekwencja takiej interpretacji nie została jednak zachowana przy przepisach rozdziału 2 ustawy, które określają warunki nabywania prawa do emerytury pomostowej. Przepisy art. 4 i n. również nie zawierają żadnych postanowień dotyczących wymiaru czasu pracy pracowników uprawnionych do emerytury

pomostowej, jednakże Zakład Ubezpieczeń Społecznych bez żadnych wątpliwości informuje, iż prawo do tych emerytur mają wyłącznie pracownicy zatrudnieni w szczególnych warunkach lub wykonujący prace o szczególnym charakterze w pełnym wymiarze czasu pracy, odwołując się tym razem do definicji z art. 3 ust. 4 i 5 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przyjęcie takiej interpretacji przepisów ustawy o emeryturach pomostowych powoduje, że składki na Fundusz Emerytur Pomostowych są opłacane za wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub wykonujących prace o szczególnym charakterze, natomiast emerytury uzyskają wyłącznie osoby wykonujące te prace w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie kwestionując samej zasady przyznawania prawa do emerytur pomostowych osobom pracującym w pełnym wymiarze czasu pracy, należy zauważyć, że takie uprawnienie powinno wprost i jednoznacznie wynikać z przepisów ustawy a nie z interpretacji, która nie jest spójna z interpretacją przepisów określających zasady opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. Ponadto, obowiązek opłacania składek również powinien wprost wynikać z przepisów rangi ustawowej, a nie z interpretacji tych przepisów.

Ponieważ kwestie te są podnoszone w rosnącej liczbie skarg, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

Z pozdrowieniami

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich